

สรุปมติที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ด้านบริหาร ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔

การประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ด้านบริหาร ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุม ๗๐๔ ชั้น ๗ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมี นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทำหน้าที่แทนประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นประธานการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. การเข้าพบเพื่อหารือข้อราชการกับรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)

ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติรับทราบเรื่อง นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทำหน้าที่แทนประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ และนางสาวอารีวรรณ จตุทอง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้เข้าพบเพื่อหารือข้อราชการกับรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ ตึกบัญชาการ ๑ ทำเนียบรัฐบาล โดยประเด็นสำคัญในการหารือ ได้แก่ หน้าที่และอำนาจในการไกล่เกลี่ย หน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๒๔๗ (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบกับมาตรา ๒๖ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. แลกเปลี่ยนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เรื่อง ขอให้ทุกฝ่ายเคารพหลักสิทธิมนุษยชนในการชุมนุม ให้ใช้อุปกรณ์อันตรายเท่าที่จำเป็น รวมถึงการประกันสิทธิเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม

ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติรับทราบเรื่อง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ออกแถลงการณ์เรื่อง ขอให้ทุกฝ่ายเคารพหลักสิทธิมนุษยชนในการชุมนุม ให้ใช้อุปกรณ์ที่เป็นอันตรายเท่าที่จำเป็น รวมถึงการประกันสิทธิเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยมีสาระสำคัญขอเรียกร้องให้ทุกฝ่ายพิจารณาถึงเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบตามหลักสิทธิมนุษยชน ในการควบคุมสถานการณ์การชุมนุมขอให้ใช้อุปกรณ์อันตรายด้วยความระมัดระวังและใช้เท่าที่จำเป็น การคำนึงถึงสิทธิเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมโดยให้เป็นไปตามหลักสากล และภาครัฐอาจพิจารณานำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาเป็นอีกทางออกหนึ่งในการแก้ไขปัญหา

๓. การตรวจเยี่ยมแกนนำผู้ชุมนุมทางการเมือง ณ เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร

ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติรับทราบเรื่อง นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทำหน้าที่แทนประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ประสานกับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเพื่อเข้าเยี่ยมแกนนำผู้ชุมนุมทางการเมืองที่ถูกควบคุมตัว ณ เรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานคร และมอบหมายให้นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเข้าตรวจเยี่ยมแกนนำผู้ชุมนุมทางการเมืองที่ถูกควบคุมตัว ณ เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร พร้อมด้วยผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เพื่อสอบถามข้อขัดข้องหรือความสับสนตามสิทธิขั้นพื้นฐานต่าง ๆ และประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. สรุปรายงานผลการติดตามสถานการณ์การชุมนุม ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๔

ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติรับทราบรับทราบสรุปรายงานผลการติดตามสถานการณ์การชุมนุม ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยมีการชุมนุมที่สำคัญ ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔ กลุ่ม “ภาคี Save บางกลอย” จัดกิจกรรมเรียกร้อง ๔ ข้อ ไปยังรัฐบาล มีการจัดกิจกรรมการแสดงดนตรีมินิคอนเสิร์ต และแถลงการณ์ย้ำจุดยืนข้อเรียกร้องเพื่อพหุชาวบางกลอยกลับใจแผ่นดิน ไม่มีเหตุการณ์รุนแรง บริเวณหน้าทำเนียบรัฐบาล

๒. เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔ แกนนาราชภวรนทบุรี พร้อมประชาชนประมาณ ๔ - ๕ คน จัดกิจกรรมส่องไฟฉายเรียกร้องให้ปล่อยตัวแกนนำและแนวร่วมกลุ่มราษฎร ไม่มีรายงานเหตุการณ์รุนแรง บริเวณหน้าศาลอาญา

๓. เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๔ เป็นกิจกรรมของมวลชนกลุ่ม REDEM และกลุ่มเพื่อนอานนทน์คัดค้านหนังสือ มีการแจกภาพผ่านโซเชียลฯ ให้เห็นว่า ผู้ชุมนุมบางรายพกปืนมาชุมนุมบางส่วนยิงหนังสติ๊กด้วยลูกแก้วใส่ตำรวจ และบางคนทำลายพระบรมฉายาลักษณ์บริเวณหน้าศาลฎีกาด้วย เหตุการณ์ชุมนุมเกิดขึ้นหลายจุด ปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ออกมาชี้แจงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว

๔. เมื่อวันที่ ๑๕ - ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๔ การชุมนุมของกลุ่มเดินทะเลลูฟ้ามียู่ต่อเนื่องตลอดทั้งสัปดาห์ โดยไม่มีเหตุความวุ่นวายใด ๆ เกิดขึ้น สำหรับวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๔ มีการจัดกิจกรรมของหมู่บ้านทะเลลูฟ้า โดยมีการเสวนา หัวข้อ “ก้าวแรกคือชัยชนะ ก้าวอย่างสม่ำเสมอคือการต่อสู้” บริเวณข้างทำเนียบรัฐบาล (หมู่บ้านทะเลลูฟ้า)

เหตุการณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การพิจารณาคดี การย้ายผู้ต้องขัง การโหวตร่างรัฐธรรมนูญ เป็นต้น

๕. สรุปการหารือกับคณะผู้แทนสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติรับทราบรายงานสรุปการประชุมหารือกับคณะผู้แทนสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (OHCHR Regional Office South - East Asia) เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๔ ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ - ๑๔.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๗๐๔ ชั้น ๗ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมี Ms. Cynthia Veliko เป็นผู้แทน OHCHR พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ เข้าร่วมประชุมหารือกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑. สถานการณ์ชุมนุมทางการเมือง โดยมีประเด็นหารือที่สำคัญ ได้แก่ การแสดงอัตลักษณ์ (Identification) ของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในระหว่างสังเกตการณ์ชุมนุมทางการเมือง เพื่อแยกมิให้เจ้าหน้าที่ปะปนกับผู้ชุมนุม และการชั่งก่อนการพิจารณาคดี (Pre-trial detention) ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ส่งผู้แทนเข้าเยี่ยมผู้ชุมนุมที่อยู่ในความดูแลของกรมราชทัณฑ์ กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค ๑ และเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร

๒. กรณีการจับกุมชาวบ้านบางกลอยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี โดยประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เสนอบทบาทในการติดตามสถานการณ์และการร่วมมือกับศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีและกาญจนบุรี ตามลำดับ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ป่าและดำรงชีวิตด้วยการทำไร่หมุนเวียน

๓. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. โดยมีข้อห่วงกังวลว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจะมีเนื้อหาเพื่อควบคุมการดำเนินงานของ NGOs หรือไม่ ซึ่งจำเป็นต้องศึกษารายละเอียดของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวอย่างละเอียดว่า มีบทบัญญัติใดที่กระทบต่อสิทธิของ NGOs หรือไม่ อย่างไร

๔. รายงานคู่ขนานการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยตามกระบวนการ Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ ๓

๕. เรื่องอื่น ๆ ได้แก่ ความร่วมมือในการสนับสนุนองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนให้แก่ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค

ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติศึกษารายละเอียดในเรื่อง ๑) การแสดงอัตลักษณ์ (Identification) ของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในระหว่างสังเกตการณ์ชุมนุมทางการเมือง และ ๒) รายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ.

๖. รายงานผลการหารือข้อราชการระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กับรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)

ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติรับทราบรายงานผลการหารือข้อราชการระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กับรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔ ระหว่างเวลา ๑๕.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. ณ ตึกบัญชาการ ๑ ทำเนียบรัฐบาล โดยมีประเด็นการหารือประกอบด้วย

๑. หน้าที่และอำนาจในการไกล่เกลี่ยของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งกฎหมายปัจจุบัน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐) มิได้บัญญัติหน้าที่และอำนาจดังกล่าวไว้ เป็นเหตุให้ในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่สามารถดำเนินการคุ้มครองและเยียวยาประชาชนที่ถูกละเมิดสิทธิได้อย่างรวดเร็ว และไม่สามารถนำพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ มาใช้ได้ เนื่องจากจะต้องแจ้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวอาจกระทบต่อความเป็นอิสระได้ ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยเสนอเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจดังกล่าวพร้อมกับการแก้ไขบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในตำแหน่งที่ต้องนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๘๐

๒. หน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๒๔๗ (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบกับมาตรา ๒๖ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งได้บัญญัติหน้าที่และอำนาจในการชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมนั้น จะเป็นการลดทอนความเป็นอิสระที่แท้จริงหรือที่สาธารณะรับรู้ (actual or perceived independence) ซึ่ง SCA เสนอแนะให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผลักดันให้มีการยกเลิกบทบัญญัติดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๑๘ เดือน

และมอบให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติโดยสำนักกฎหมายดำเนินการตามความเห็นของที่ประชุมในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๗. การตรวจเยี่ยมแกนนำผู้ชุมนุมทางการเมือง ณ เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร

ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติรับทราบการตรวจเยี่ยมแกนนำผู้ชุมนุมทางการเมือง ณ เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยมีนายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วยผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ผู้อำนวยการสำนักเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์

สิทธิมนุษยชน และผู้อำนวยการกลุ่มงานกลั่นกรองรับเรื่องร้องเรียนและประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เพื่อสอบถามข้อขัดข้องหรือความสะดกตามสิทธิขั้นพื้นฐานต่าง ๆ และประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป และมอบให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติโดยสำนักสิทธิมนุษยชน ระหว่างประเทศจัดทำหนังสือไปยัง Ms. Cynthia Veliko ผู้แทนข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตามความเห็นของที่ประชุม และมอบให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป